

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

11. Quidam Episcopus in sua Diœcesi confirmavit subditum alterius
Episcopi, & hoc extra Ecclesiam, quæritur, an peccaverit? Et an etiam ita
confirmatus etiam peccet. Et cursim advertitur esse ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76393)

ven, ut verbi gratia, inflicto alapæ, quæ cæremonia ratione parvitatæ materiæ, non inducit obligationem peccati mortalis; secus dicendum de cæremoniis accidentalibus in materia gravi, ut est obligatio ministrandi Sacramenta cum vestibus sacris præscripta ab Ecclesia propter reverentiam sacramentis debitam, & ad exteriorem ornatum, & existimationem servata. Ergo, &c.

14. Ad 3. argument. Respondeo, cæremoniam quoad ornatum, & decentiam, quatenus pertinet ad reverentiam debitam in administratione sacramentorum inducere materiam gravem, & solum ratione parvitatæ materiæ, ejus omissionem excusari posse à mortali, ut observat Præpos. in 3. part. quæst. 82. art. 5. num. 187. & patet ex dictis. Negandum etiam supradicta indumenta non habere suum significatum, ut patet ex Sancto Thoma in Add. ad 3. p. q. 40. art. 7. in corp.

15. Unde ex his patet Resolutio alterius casus, nempe Episcopum ministrantem Ordines sacros statim post Missam, sine aliis indumentis peccare mortaliter; nam conficit sacramentum Ordinis absque vestibus præscriptis ab Ecclesia, & à consuetudine pro ornatu, & reverenti ejus administratione. Indumenta verò Missæ fuerunt ab Ecclesia præscripta pro digna administratione sacramenti Ordinis, & ideo dicuntur indumenta Sacerdotalia, non Pontificalia, unde habent diversum significatum. Ergo aliter facere esset miscere, & pervertere sacros ritus, & cæremonias in re gravi. Ergo, &c.

RESOL. X.

An Episcopus in sua Diocesi peccet, si confirmet subditos alterius Episcopi, & hoc extra Ecclesiam, & post prandium?

Et an cæteris paribus per Sacramentum Confirmationis major gratia conferatur, quam per Baptismum, & per nullum aliud Sacramentum, excepto Ordine?

Et notatur non esse peccatum veniale recipere Eucharistiam ante hoc Confirmationis Sacramentum. Ex p. 4. t. 4. & Misc. Ref. 50.

Sup. hoc in §. 1. Ref. seq. & in Ref. 1. post seq. Adde. & in tom. 2. tr. 5. ex Ref. fol. 100. Adde. & in tom. 3. tr. 3. Ref. 61. post medium à vers. Notandum est.

§. 1. **H**ic casus frequenter potest accidere, & affirmativam sententiam docet Martinus Bonacina de Sacrament. disput. 3. punct. 2. num. 10. ubi citat Petrum Ledesimam, Vivaldum, & Bartholomæum ab Angelis. Ratio est, quia mittit falcem in messem alienam, nec constat de voluntate proprii Episcopi.

2. Verum me consulente sine ullo scrupulo Doctores, Episcopi confirmare possunt alienos subditos, & ita docet Petrus Ochagavia de Sacrament. tractat. unic. de Confirmation. quæst. 11. num. 1. ubi sic asserit. Potest Episcopus sine ulla pena, aut culpa, dum in sua Diocesi suos confirmat, alienos subditos ibi concurrentes confirmare, quia præsumendum est id gratum futurum alieno Episcopo; & probatur ratione, quia cum actus confirmandi non petat (ad valorem) necessariò jurisdictionem, facillè præsumitur rati habitio alieni Episcopi. Ita ille, qui citat Cajetanum, Paludanum, & Henriquez, quibus ego addo Tannærum in 3. part. Div. Thom. disput. 4. quæst. 4. dub. 3. num. 56. vide etiam Barbolam de jure Pontificio lib. 1. cap. 11. num. 47. Præpositum in 3. part. Div.

Thom. quæstione septuagesima secunda, articulo 8. dub. 2. num. 39. Sa verb. Confirmatio, num. 2. Henriquez lib. 3. cap. 6. numero sexto, & Layman in Theologia morali, libro quinto, tractatu tertio, capit. 5. num. 2.

3. Notandum est etiam hic obiter primò contra Nugnum in 3. part. tom. 1. quæstione septuagesima secunda, art. 2. non peccare mortaliter Episcopum qui sacramentum Confirmationis ministraret extra Ecclesiam. Ita Bonacina ubi supra, et in tom. 4. num. 14. non enim consuetudo confirmandi in Ecclesia recepta est cum tanto onere, ut reum mortalis culpæ constituit Episcopum alio in loco confirmantem, & hanc sententiam tenet etiam Præpositus loco citato, in 3. part. quæstione septuagesima secunda, articulo 12. num. 54. ubi sic ait: Sacramentum Confirmationis potest conferri post prandium, & quamvis conferri debeat decenti loco, non tamen necessariò in Ecclesia. Ita ille.

4. Nota secundò contra Sotum in 4. distinct. 7. quæstione unic. articulo septimo, proposit. 3. non esse peccatum veniale recipere Eucharistiam ante hoc Sacramentum, si enim hoc esset, multa peccata venialia circa hoc efficerentur, & nulla ratione id ostendi potest, & antiqua consuetudo Ecclesiæ, qua statim post Baptismum succedebat Confirmatio, deinde Eucharistia, jam exolevit. Ita Præpositus ubi supra articulo octavo, num. trigésimo octavo.

5. Et tandem ut Christiani non sint negligentes, ut plures sunt circa susceptionem hujus Sacramenti, sciant, cæteris paribus, per sacramentum Confirmationis majorem gratiam conferri, quam per Baptismum, & per illum aliud sacramentum, excepto Ordine, per quem aliquis constituitur in Ecclesia. Sic Præpositus articulo 7. dubio 1. numero trigésimo quinto, in fine, contra Scotum in 4. distinct. 7. quæstione prima. Sed hanc sententiam tenet etiam Sotus ubi supra. Suarez in tertia parte, tom. 3. disputat. 34. sect. 2. Ochagavia de Sacrament. tract. unic. de Confirmat. quæstione 7. num. 5. & alij

RESOL. XI.

Quidam Episcopus in sua Diocesi confirmavit subditum alterius Episcopi, & hoc extra Ecclesiam, queritur, an peccaverit?

Et an ita confirmatus etiam peccet?

Et cursum advertitur esse peccatum mortale baptizare aliquem extra Ecclesiam sine necessitate. Ex part. 2. t. 17. & Misc. 3. Ref. 17.

§. 1. **P**eccasse mortaliter, putat Petr. de Ledesma in summ. tom. 1. de Sacrament. Confirmationis, cap. 9. cujus verba sunt. [El Obispo de un Obispado, si confirma aquel que es de otro Obispado sin licentia del otro Obispo, peccá mortalmente, como pecaría mortalmente el Obispo, que ordenasse un subdito del otro Obispo sin su licentia. Tambien pecaría mortalmente, el que en el tal caso se confirmasse, sino es que tuviese ignorancia invincible.] Hæc ille; quam opinio nem sequitur etiam Bartholomæus ab Angelo dialog. 3. §. 62. Aloysius Riccius in praxi variar. resolut. part. 2. resolut. 24. Toletus lib. 2. cap. 24. n. 5. Vivaldus & alij.

2. At mihi probabilior semper visa est contraria sententia

sententia, quam tenentur Henriq. lib. 3. cap. 6. n. 6. & Emanuel Sa verb. Confirmatio, num. 2. Ratio est, quia licet suscipiens sacramentum Confirmationis, sit subditus alterius Episcopi, tamen presumitur hoc ratum, & gratum fore proprio Episcopo. Sed secus si rati habitatione, erit mortale, ut docet prima opinio.

3. Nec etiam peccavit mortaliter, quia ministravit hoc sacramentum extra Ecclesiam. Nam licet Didacus Nugnus in 3. part. tom. 1. quest. 72. art. 1. 2. teneat affirmativam sententiam, quia excellentius est hoc sacramentum, quam Baptismus, sed peccatum mortale est baptizare aliquem extra Ecclesiam, sine necessitate: ergo etiam confirmare. Deinde probatur ex universalis consuetudine totius Ecclesiae, quae in re gravi obligat sub peccato mortali.

4. Atamen mihi semper placuit contraria sententia, quam sequitur ex antiquis Paludanus in 4. quest. 3. art. 3. & ex recentioribus Suarez in 3. part. tom. 3. disp. 3. sect. 2. ait esse probabilem; & Martinus Bonac. de Sacram. disp. 3. quest. unic. punct. 2. existimat, consuetudinem confirmandi in Ecclesia, non esse receptam cum tanto onere, ut reum lethalis culpa constituat; nimis ergo rigide in hac re loquutus est Nugnus.

RESOL. XII.

An Episcopus possit confirmare aliquem afferentem dimissorias sui Episcopi, ut ordinetur?

Et notatur Episcopum confirmantem in sua Diocesi subditum alterius nullam censuram, aut culpam incurere.

Et si Episcopus ordinet aliquem non confirmatum, queritur, an peccaverit mortaliter; sicut etiam idem dicendum est de illo, qui vult suscipere Ordines, si non sit confirmatus? Ex part. 3. tract. 4. Resol. 24.

DE hoc casu olim interrogatus fui ab Illustrissimo Marco la Cava Episcopo Mazzariensi, & affirmativè respondi cum Zambrano de casibus occurrentibus in art. mortis c. 2. dub. 2. ubi sic asserit: Quando Episcopus vult ordinare aliquem afferentem dimissorias literas sui Episcopi, potest licitè eum confirmare, si non est confirmatus; quia qui concedit finem, concedit necessaria ad finem talem: at Confirmatio praeiudicanda est Ordinibus; ergo. Ita Zambranus qui citat Henriq. lib. 3. c. 6. n. 6. & novissimè inveni hanc sententiam docere etiam Layman lib. 5. tr. 3. cap. 6. n. 2. & Fagund. praecip. 5. lib. 3. c. 1. n. 8.

2. Adde etiam, ut supra notavimus, Episcopum confirmantem in sua diocesi subditum alterius, in nullam censuram, aut culpam incurere, cum praesumendum sit, hoc gratum fore proprio Episcopo, Ita Genuensis in manuali Praeceptorum c. 5. n. 7. & alij, quos citat, & sequitur doctus Barbola de potest. Episc. p. 2. alleg. 30. n. 12. quidquid in contrarium asserant Bartholomaeus ab Angelis in exam. confess. & alij, quos citat, & sequitur Bonacina de Sacram. disp. 3. quæst. unic. punct. 2. n. 11.

3. Notavi etiam tunc interrogatus circa supra dictum casum, quòd si Episcopus ordinet aliquem non confirmatum, non peccat mortaliter. Ita Zambranus ubi supra, dub. 3. num. 3. cum multis aliis. Sicut etiam dicendum puto, cum eodem Zambrano, de illo, qui vult suscipere Ordines, etiam si non sit confirmatus, non enim peccat mortali-

liter. Et ratio horum omnium erit, quia nullibi reperitur de hoc præceptum obligans sub mortali; nec usus, nec Concilium Tridentinum, sess. 23. de Confirmatione, cap. 4. utitur verbis talem obligationem significantibus; erit igitur hoc peccatum veniale tantum. Vide etiam Molfesum in sianm. tom. 1. tract. 4. cap. 2. num. 21. & Reginald. rom. 2. lib. 28. cap. 3. num. 24. quidquid in contrarium videatur docere Nugnus in 3. part. tom. 1. quest. 72. art. 8. concl. 7. ubi ait: Gravissimum peccatum veniale, & fortè mortale peccatum est suscipere Ordines minores ante Confirmationem, sed tu tene nostram sententiam.

Melius, & in aliis positus in notationibus dicti verbi. Nonnulli, & Melius, & in tom. 2. tr. 5. ex Ref. 11. § 2. à lin. 10. utique in finem dicti §; & in aliis ejus annot. prima & secunda.

RESOL. XIII.

An infantibus ante usum rationis moriturus possit conferri Sacramentum Confirmationis?

Et notatur, quod confirmare infantem non est prohibitum etiam sine causa. Ex part. 3. tractat. 3. Resolut. 31.

§. 1. Videtur negativè respondendum; nam hæc temporibus prohibitum esse videtur ministrari Sacramentum Confirmationis infantibus ante usum rationis; eam amplecti videtur Gregor. de Valent. quest. 2. de Confirmat. punct. 2. quatenus absolute negat pueros esse confirmandos ante usum rationis; faver Suarez disp. 3. §. sect. 2. §. utraque, ex his opinionibus, quatenus in fine ait: non admodum peccaturum Episcopum si ex sola benevolentia, aut ob aliam similem causam confirmet infantem: ex quo videtur inferri aliquantulum saltem peccaturum; ac proinde venialiter, & consequenter id esse saltem leviter prohibitum. Afferri etiam potest Petrus de Ledesma in summ. de Confirmat. cap. 70. quatenus ait oportere infantem non confirmari; licet non sit peccatum mortale; indicat ergo esse veniale. Probatur primò autoritate Pontificalis Romani, ubi sic habetur. Nullus Christiana fidei Rudimentis non edoctus ingerat se ad percipiendum hoc Sacramentum Confirmationis. Praecipitur ergo confirmandis ut sciant doctrinam Christianam, quam ante rationis usum non possunt addiscere: similiter præcipit, ut accedant jejuni, quod in infantem non aptè convenit; idemque Episcopus instruit, vel alapam levem impingat confirmato, scilicet ut recordetur Sacramenti: infans autem non videtur percipiendus, ut non excidat memoria, quod non intelligit. Secundò probatur autoritate Concilij Mediolanensis I. quod sic habet. Minori septennio nemini præbeatur Confirmatio. Infantes autem, qui septennium attingerunt, ratione utuntur; saltem regulariter loquendo; ergo ante usum rationis nemo est confirmandus. Tertio probatur, quia consuetudo obtinet vim legis; sed hæc tempestate consuetudo fert, ut ante usum rationis non confirmentur pueri; ergo lex est id præcipiens, ac proinde obligans, saltem sub veniali; imò cum materia sit magni momenti, censendum est præceptum grave, ac proinde obligans sub mortali.

Sup. hoc in Ref. seq. § 1. verbi Tertio & in Ref. 1. post seq. § 1. & in tom. 3. tr. 1. ex Resol. 10. §. Non de hinc, & lege etiã ibi § Sed sem & non pigebit.

2. Sed his non obstantibus in casu nostro affirmativam sententiam docet Zambranus de Sacram. Confirmationis, cap. 2. dub. 5. num. 4. cui adde Granadum de Sacram. in 3. part. controv. 5. tract. 2. disp. 2. num. 10. ubi sic ait: placet mihi quod tenet Suarez; nimirum in articulo mortis expedire Confirmat-

hoc in no. 6. & nam

hoc in §. 1. Mazariensi, & affirmativè respondi cum Zambrano de casibus occurrentibus in art. mortis c. 2. dub. 2. ubi sic asserit: Quando Episcopus vult ordinare aliquem afferentem dimissorias literas sui Episcopi, potest licitè eum confirmare, si non est confirmatus; quia qui concedit finem, concedit necessaria ad finem talem: at Confirmatio praeiudicanda est Ordinibus; ergo. Ita Zambranus qui citat Henriq. lib. 3. c. 6. n. 6. & novissimè inveni hanc sententiam docere etiam Layman lib. 5. tr. 3. cap. 6. n. 2. & Fagund. praecip. 5. lib. 3. c. 1. n. 8.

hoc in Ref. confirmantem in sua diocesi subditum alterius, in nullam censuram, aut culpam incurere, cum praesumendum sit, hoc gratum fore proprio Episcopo, Ita Genuensis in manuali Praeceptorum c. 5. n. 7. & alij, quos citat, & sequitur doctus Barbola de potest. Episc. p. 2. alleg. 30. n. 12. quidquid in contrarium asserant Bartholomaeus ab Angelis in exam. confess. & alij, quos citat, & sequitur Bonacina de Sacram. disp. 3. quæst. unic. punct. 2. n. 11.

hoc in Notavi etiam tunc interrogatus circa supra dictum casum, quòd si Episcopus ordinet aliquem non confirmatum, non peccat mortaliter. Ita Zambranus ubi supra, dub. 3. num. 3. cum multis aliis. Sicut etiam dicendum puto, cum eodem Zambrano, de illo, qui vult suscipere Ordines, etiam si non sit confirmatus, non enim peccat mortali-